

Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2022-890

Till

Socialdepartementet

**Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)
S2022/03063**

Sammanfattning

Malmö stad instämmer i utredarens bedömning och slutsats. Det finns en rad omständigheter som framkommer i utredningen som gör det sannolikt att bestämmelsen om vistelseförbud inte kommer att tillämpas i någon större utsträckning. Vistelseförbudet riskerar dessutom att medföra en rad negativa konsekvenser, som en bristande känsla av sammanhang hos det enskilda barnet och medborgare i berörda områden samt att skada tilliten till samhället och socialtjänsten. Om förslaget om vistelseförbud införs innebär det nya arbetsuppgifter för socialtjänsten och kommunerna ska därmed kompenseras i enlighet med finansieringsprincipen. Det är också viktigt att lagstiftaren följer upp både ekonomiska och övriga konsekvenser av bestämmelsen, samt tillämpningen och dess effekter.

Yttrande

Malmö stad instämmer i utredarens bedömning och slutsats. Ett vistelseförbud för barn bör inte införas då det skulle innebära en inskränkning i barnets grundläggande fri- och rättigheter, samtidigt som det saknas stöd för att insatsen uppnår det avsedda syftet. I stället riskerar vistelseförbudet att försämrarna barnets situation. Svårigheterna att kontrollera efterlevnaden av vistelseförbudet, avsaknaden av konsekvenser vid överträdelser och utmaningen i att utforma vistelseförbudet så att det inte får negativa följder för barnets tillgång till positiva och trygga miljöer är omständigheter som gör det sannolikt att bestämmelsen inte kommer att tillämpas i någon större utsträckning.

Malmö stad vill särskilt understryka att det inte finns stöd för att ett förbud mot att vistas på vissa platser kommer ha någon effekt på utvecklingen av ett normbrytande beteende. Vistelseförbudet kan snarare bidra till att förstärka en bristande känsla av sammanhang samt skada tilliten till socialtjänsten och samhället, både hos det enskilda barnet och hos andra invånare i de områden där de barn bor som blir föremål för sådana beslut. Vistelseförbudet kan dessutom få en särskild påverkan på barn som bor i områden där det finns en högre förekomst av kriminalitet. Förbudet bedöms vidare främst påverka pojkar, då det främst verkar vara inriktat på att motverka den typ av riskfaktorer och normbrytande beteende som oftare ses hos

pojkar. Det kan få ytterligare negativa konsekvenser för tilliten till socialtjänsten om den åläggs alltför många uppgifter av frihetsinskränkande karaktär, inte minst om dessa dessutom riskerar att uppfattas som ojämlika i tillämpning. Vistelseförbudet är dessutom snarast att betrakta som en repressiv åtgärd, vilket inte ligger i linje med Malmö stads utgångspunkt i det preventionsarbete som staden genomför.

Ett införande av ett vistelseförbud skulle innebära nya arbetsuppgifter för socialtjänsten. Dessa inbegriper att bedöma och att fatta beslut om vistelseförbud, ompröva beslutet samt följa upp vid överträdelser. Vid ett införande ska kommunerna därför kompenseras i enlighet med finansieringsprincipen. Det är dessutom viktigt att lagstiftaren följer upp både ekonomiska och övriga konsekvenser av bestämmelsen, hur tillämpningen fungerar och vilka effekter den får i fråga om att motverka riskfaktorer för barn.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S)

Sekreterare

Pernilla Mesch

Sverigedemokraterna reserverar sig mot yttrandet och avser lämna in en skriftlig reservation till protokollet.

Moderaterna avser lämna in ett särskilt yttrande till protokollet.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2022-10-25 kl 13:00-13:20
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2022-11-07
Protokollet omfattar	§11

Underskrifter

Sekreterare

.....
Pernilla Mesch

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh

.....
Roko Kursar §10

Justerande

.....
Helena Nanne

.....

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)
Roko Kursar (L) (Vice ordförande)
Helena Nanne (M) (Andre vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Håkan Fäldt (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
Emma-Lina Johansson (V)
Anders Skans (V)
Amani Loubani (S) ersätter Sofia Hedén (S)

Ej tjänstgörande ersättare

Anders Rubin (S)
Sanna Axelsson (S)
Nils Anders Nilsson (S)
Farishta Sulaiman (M)
Tony Rahm (M)
Rickard Åhman Persson (SD)
Anders Pripp (SD)
Tobias Petersson (V)
Sadiye Altundal (V)
Janne Grönholm (MP)
Sara Wettergren (L)

Övriga närvarande

Sedat Arif (Kommunalråd)
Andreas Norbrant (Stadsdirektör)
Pernilla Mesch (Sekreterare)
Tomas Barring (Chefsjurist)
Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Magdalena Bondeson (Sektionschef)
Niklas Sjöqvist (Presschef)
Ann Andersson (Budgetchef)
Anna Westerling (Ekonomidirektör)
Johanna Juhlin (HR-direktör)
Micael Nord (Näringslivsdirektör)
Ann-Louise Eringsmark (Arkivarie)

§ 11 Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)
STK-2022-890

Sammanfattning

Socialdepartementet har utrett frågan om det ska finnas en möjlighet för socialnämnden att i skyddande syfte genom beslut begränsa enskilda barns rätt att vistas på vissa platser eller i vissa områden i samhället (vistelseförbud). I promemorian Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12) görs bedömningen att vistelseförbud inte bör införas. Malmö stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på promemorian. I ärendets beredning har arbetsmarknads- och socialnämnden och fritidsnämnden yttrat sig. Nämnderna och stadskontoret instämmer med promemorians slutsatser. Förslaget är att godkänna förslag till yttrande och skicka yttrandet till Socialdepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Socialdepartementet.

Beslutsgång

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Magnus Olsson (SD) yrkar avslag.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation, bilaga 3.

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 4.

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden
 Fritidsnämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 221010 § 542
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 221010 Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)
- Förslag till yttrande KSAU 221010
- Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)
- Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 220928 § 300 med Reservation (SD)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Fritidsnämnden beslut 220825 § 123 med muntlig Reservation (M) och (SD)
- Remissvar från fritidsnämnden

Reservation

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2022-890

Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)

Kommunstyrelsen tar i detta ärende beslut om ett yttrande över (Ds 2022:23) som ska översändas till Socialdepartementet. Förslaget till beslut är att godkänna yttrandet och översända det till departementet.

Sverigedemokraterna ställer sig i grunden positiva till ett vistelseförbud för barn som har hamnat eller riskerar att hamna i en kriminell eller radikaliserande miljö. Malmö har i synnerhet stora svårigheter med kriminalitet bland barn och ungdomar. Kriminella organisationer i utsatta områden utnyttjar ofta omyndiga personer för att begå kriminella handlingar och det är problematiskt att motarbeta detta utan att först avlägsna dem från den kriminella miljön. Vi anser att ett vistelseförbud kan vara ett viktigt verktyg till rättsväsendet för att kunna hålla dessa barn separerade från en miljö som annars riskerar att allvarligt skada deras liv, hälsa och framtid. Vi tillstår att det finns utmaningar med att införa och efterleva ett vistelseförbud, men att detta i sig självt inte är en anledning till att det inte bör införas. Både Danmark såväl som Norge har idag liknande system till det som föreslås och med tanke på att båda dessa länder har färre problem med kriminalitet är det inte orimligt att använda dessa som föregångsländer när det kommer till att anpassa lagstiftningen till svenska förhållanden.

Eftersom yttrandet bistår utredarens slutsats, att *inte* införa vistelseförbud för barn, kan vi Sverigedemokrater inte ställa oss bakom ett sådant yttrande. Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna Kommunstyrelsen besluta: att avslå förslaget till beslut.

Då vårt yrkande inte vann gehör reserverar vi oss mot beslutet.

För Sverigedemokraterna Malmö

Magnus Olsson

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin

Anders Olin (SD)

Med instämmande av

Rickard Åhman Persson

Rickard Åhman Persson (SD)

Anders Pripp

Anders Pripp (SD)

2022-10-25

Kommunstyrelsen 2022-10-25

Ärende 9. Remiss från Socialdepartementet - Vistelseförbud för barn (Ds 2022:12)

Moderaterna är sannolikt det parti som längst och hårdast drivit på för kraftfulla insatser mot ungdomsbrottslighet. Vistelseförbud har i exempelvis Danmark varit en framgångsrik modell för att motverka gängkriminalitet, avseende unga bedömer dock Malmömoderaterna att det finns andra åtgärder som är mer träffsäkra. Framförallt när åtgärderna ställs mot de risker som är förknippade med ett system med vistelseförbud för unga, exempelvis risken att socialtjänstens förutsättningar till kontakt med och insatser för den unge försämras om ungdomen inte får uppehålla sig i samma geografiska område som normalt.

Flera exempel på mer träffsäkra åtgärder återfinns i Tidöavtalet, exempelvis en 24-timmarsgaranti i socialtjänsten där socialtjänsten åläggs att inom 24 timmar efter att en ungdom gripits kalla föräldrarna till samtal för att möjliggöra att dessa kan medverka i insatser för stöd till den unga, införande av den nya straffpåföljden ungdomsövervakning, införande av särskilda ungdomsfängelser som ersätter de särskilda ungdomshem som SiS idag ansvarar för och utbyggnaden av systemet med föräldrastödsprogram så att dessa införs i alla landets kommuner.

Samhället behöver en bred palett av åtgärder för att kunna ta ett ordentligt krafttag för att förhindra att unga människor hamnar i kriminalitet. Det är dock viktigt att de åtgärder som genomförs är träffsäkra och i så liten utsträckning som möjligt riskerar att medföra negativa bieffekter. Den tidigare socialdemokratiska regeringens förslag om vistelseförbud för barn skulle kunna vara ett fungerande verktyg, men Malmömoderaternas bedömning är att det finns mer träffsäkra åtgärder, inte minst de exempel ur Tidöavtalet som räknats upp ovan.

Helena Nanne (M)

Håkan Fäldt (M)

Med instämmande av

John Eklöf (M)

Farishta Sulaiman (M)

Tony Rahm (M)